

MINISTERUL AFACERILOR EXTERNE
SERVICIUL ARHIVELOR

D O S A R

Fondul *CONFERINȚA DE PACE DE LA PACE*

Anul *1946*

Vol. *85*

Referitor la

ARTICOLUL 25

VOL II

Memoriile Organizatiilor Evreiesti

1930

SITUATIA NUMERICA A POPULATIEI EVREESTI IN ROMANIA

Cu prilejul recensământului general, făcut în 1930, din populația

țării :

S'au declarat de limbă maternă idiş 518.754 suflete
S'au declarat a fi de neam evreesc 728.115 suflete
Au fost constatate a fi de religie mozaică 756.930 suflete

Ultima din aceste cifre, reprezintă populația evreească a României la data recensământului din 1930. Diferența dintre numărul celor constatați a fi de religie mozaică și dintre numărul celor ce au declarat a avea limbă maternă idiş sau a fi de neam evreesc se datorește situației speciale a poporului evreu. Numărul scăzut al mozaicilor, ce se declară cu limbă maternă idiş, este urmarea faptului că populația mozaică a României provine din mai multe centre de expansiune, dintre care singur cel galițian posedă o limbă specifică, idișul, pe când celelalte (Evreii spanioli, de pildă) vorbesc limba popoarelor în mijlocul cărora s'au așezat. Diferența dintre numărul mozaicilor și numărul celor ce se declară de neam evreu provine din faptul că Evreii au fost ajutați în Ungaria să se asimileze neamului dominant (cazul Evreilor din Transilvania și Banat, care se declară a fi de neam maghiar).

Fiind de 760.000, populația evreească reprezintă 4.2 % din populația dela 1930 a României.

În județele din nordul țării populația evreească este mult mai densă ; în aceste județe procentul populației evreiești depășește cu mult media pe țară.

Maramureș	21,1%	Dorohoi	7,0%
Cernăuți	16,9	Orhei	7,0%
Iasi	14,9%	Neamț	6,7%
Lăpușna	12,1%	Tighina	5,5%
Covurlui	9,8%	Bacău	5,5%
Soroca	9,3%	Suceava	5,5%
Botoșani	9,2%	Bihor	5,4%
Hotin	9,2%	Cluj	5,3%
Storoginet	9,1%	Roman	4,9%
Satu Mare	8,6%	Baia	4,9%
Bălți	8,3%	Someș	4,8%
Câmpulung	8,2%	Năsăud	4,4%
Ilfov	7,7%	Sălaj	4,0%
Rădăuți	7,2%		

Populația evrească era localizată în deosebi în orașe. Pe când, din populația totală a României, domiciliau în orașe 20,2%; dintre Evrei trăiau în orașe 68,7%.

Distribuția pe medii a populației evrești
(1930)

Total	756.930	100,0%
Urban	520.004	68,7%
Rural	236.926	31,3%

Astfel, deși Evreii reprezintă 4,2% din populația totală a țării, procentul lor în populația urbană a țării se ridică la 14,2%; fiind ^{pe scară, de} 1,6% în populația rurală.

Concentrarea Evreilor în orașe este mai accentuată în orașele din nordul țării.

Procentul Evreilor în populația urbană
pe provincii istorice (1930)

Oltenia	1,7%
Dobrogea	1,9%
Banat	7,2%
Muntenia	8,4%
Transilvania	8,9%
Crișana-Mar.	19,3%
Moldova	23,6%
Basarabia	26,8%
Bucovina	30,2%

Dăm mai jos orașele cu procentele cele mai ridicate de Evrei :

Călărași Târg (Lăpușna)	76,7%
Vijnița (Storojinet)	70,2%
Bălți	46,6%
Mihăileni (Dorohoi)	40,4%
Sighet.	38,9%
Cernăuți.	38,2%
Hotin	37,7%
Dorohoi oraș.	36,7%
Botoșani.	36,7%
Soroca.	36,3%
Chișinău.	36,0%
Leova (Cahul)	35,6%
Iași.	34,5%
Târgu-Frumos.	32,6%
Gura Humorului (Câmpulung).	32,3%
Bacău	30,8%
Galați.	19,8%
București	12,0%

Intreprinderea comercială	Neamul patronului		Intreprinderea industrială	Neamul patr.	
	Români	Evrei		Români	Evrei
Bijuterii, pietre prețioase, metale prețioase	821	10,7	61,9	România 25259	47,6 19,6
Articole de pie- lărie	1726	19,2	59,8	Industr. lemn, 51	17,6 66,7
Mobile, art. de menaj	1516	20,0	56,6	Industr. constr. 526	34,8 51,1
Manufact., îmbră- căminte	15.548	31,8	55,3	Industr. meta- lurgică 697	33,6 39,9
Combustibile	2.326	26,7	54,2	Industr. extract. 67	47,8 31,3
Intr. auxiliare credit	2.940	21,9	53,3	Industr. textilă 3132	49,9 24,8
Mater. de con- strucții	1.867	32,8	48,6	Uzine apă, gaz, electricit. 36	44,4 19,4
Art. tehn., aparate măsură	1.742	30,9	48,3	Industr. grafică, sincograf. 2167	41,3 19,8
Credit, asigu- rări, sărăcie	85	36,5	47,1	Industr. aliment. 11733	50,4 18,6
Chimicale, vopse- le, lacuri	2.376	29,4	46,5	Industr. chimică 1833	42,2 16,4
Aparate electri- ce	309	23,3	46,3	Industr. hârtiei 1884	40,7 13,3
Foto-musică- jucării	116	21,6	45,7	Industr. pielăriei 1930	53,8 11,0
Editură, librărie, papet.	1.191	40,0	44,6	Alte industrii 203	29,61 35,0
Hoteluri, hanuri camere m.	802	32,7	41,0		
Spectacole	167	41,9	40,1		
Comerț alimentar	115198	49,8	29,2		
Transporturi	1.335	37,6	25,2		
Salubritate publ. igienă	685	50,7	10,7		
Alte comerțuri	993	34,7	31,0		
<u>Intreprinderile pe ținuturi administrative</u>					
Mureș	11.050	35,8	20,9		
Someș	15.469	19,0	56,7		
Timiș	15.483	34,2	19,4		
Olt	11.200	92,1	3,1		
Bucegi	22.548	83,3	4,4		
Dunărea de Jos	18.340	52,5	29,1		
Nistru de	11.448	14,5	69,6		
Prut	19.925	33,2	65,0		
Suceava	15.313	17,1	66,7		

Vol 85, Arhiva M.A.F., fond Conferința de pace, 1946
Memoriile organizatorilor eșecului, 4. 205-209

ad Conf. Păcii
Popul. enreasa

1.99

Miscarea populatiei
Născuti, vii, decese, excedent
natural 1933-1937

Anul	Toate neamurile			Neamul Euren		
	Născuti vii	Decese	Excedent	Născuti vii	Decese	Excedent
1933 Procent	597.834 100	348.104 100	249.730 100	10.671 1,8	8.850 2,5	1.821 0,7
1934 Procent	612.335 100	390.609 100	221.726 100	10.565 1,7	9.196 2,4	1.369 0,6
1935 Procent	585.386 100	402.678 100	182.708 100	10.322 1,8	10.182 2,5	150 sub 0,1%
1936 Procent	608.774 100	382.185 100	226.589 100	10.563 1,7	10.111 2,6	452 0,2
1937 Procent	601.302 100	377.812 100	223.490 100	10.510 1,7	10.048 2,7	462 0,2